

ชาติ คือ กลุ่มคนที่มีภาษา วัฒนธรรม เชื้อชาติเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน คือ แต่ละคนสืบสายเลือดจากบรรพบุรุษ ชาติตามความหมายสมัยใหม่ หมายถึง รัฐที่มีประชากรถือสัญชาติเป็นประชาชน หรือพลเมืองของรัฐนั้น อยู่ภายใต้รัฐบาลที่มีอำนาจกลางคอยจัดการผลประโยชน์ของรัฐ ถือเป็นผลประโยชน์ร่วมของสมาชิกทั้งสังคม

ความมั่นคงของชาติ เป็นเรื่องของการจะดำรงความเป็นชาติให้คงอยู่ได้อย่างไร และทำให้ประชาชนในชาตินั้น ๆ อยู่เย็นเป็นสุข ซึ่งความมั่นคงของชาติมีหลายมิติ นอกเหนือจากมิติด้านการทหาร หรือขอบเขตชายแดนของประเทศ และในแต่ละสถานการณ์ ผู้นำความมั่นคงของแต่ละเรื่องนั้น ก็จะแตกต่างกันไป เช่น ที่ผ่านมาไม่นานนี้ ก็เป็นเรื่องความมั่นคงทางด้านสุขภาพ ซึ่งไม่ค่อยมีการเอ่ยถึง แต่เมื่อเกิดเหตุการณ์ระบาดของโรค ความมั่นคงนี้ก็จะมึ้นน้ำหนักที่รุนแรง ถึงกับทำให้หลายประเทศต้องประกาศสภาวะฉุกเฉิน และความมั่นคงนี้ทำลายความมั่นคงทางเศรษฐกิจ อาหาร และความมั่นคงของมนุษย์ได้อย่างย่อยยับ การมองความมั่นคงนั้น จึงต้องมองหลายมิติ อันได้แก่

ความมั่นคงทางการทหาร สำหรับประเทศขนาดเล็ก ก็มักจะมองความขัดแย้งทางด้านพรมแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน หรือมหาอำนาจในภูมิภาค การพัฒนาการป้องกันประเทศอาจจะเป็นการเสริมกำลังทหาร และอาวุธด้วยตนเอง การพัฒนาวัฒนธรรมทางการทหารของตนเอง หรือการสร้างความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อเป็นความมั่นคงทางการทหาร แต่สำหรับประเทศใหญ่หรือมหาอำนาจ จะมองถึงคู่ขัดแย้งที่จะแย้งชิงความเป็นใหญ่ โดยมักจะสัมพันธ์กับความมั่นคงด้านอื่น ๆ เช่น พลังงาน อาหาร และเศรษฐกิจ ฯ

ความมั่นคงของรัฐบาล เป็นเรื่องความมั่นคงของผู้นำรัฐในแต่ละประเทศ ผู้นำในส่วนนี้มีความสำคัญในการนำในภาวะวิกฤติ หากไม่สามารถนำหรือได้รับการยอมรับในภาวะวิกฤติ อาจนำไปสู่วิกฤติศรัทธา ความล้มเหลวในการนำ หรือความล้มเหลวของรัฐ หรืออีกมิติของความมั่นคงของรัฐบาล ที่มีความมั่นคงเกินไป แต่มีทิศทางการจัดการที่ผิดพลาด เช่น ประธานาธิบดีทรัมป์ ที่รวมอำนาจได้มากที่สุดทั้งอำนาจบริหาร ตุลาการ ฯ แต่มีทิศทางการจัดการกับปัญหาที่ไม่ถูกต้อง เป็นต้นเหตุของความล้มเหลวของผู้นำของรัฐ ก็เป็นเหตุให้ COVID-19 ในสหรัฐ มีการแพร่ระบาดอันดับหนึ่ง และเสียชีวิตเป็นอันดับหนึ่งของโลกอีกด้วย

ความมั่นคงทางการเมือง เป็นเรื่องของความมั่นคงทางการเมืองภายในประเทศ ทั้งในส่วนของพรรคที่เป็นผู้ดำเนินการรัฐ และส่วนของพรรคฝ่ายค้าน หากมีความขัดแย้งทางแนวคิดทางการเมือง และนำไปใช้ในรัฐสภา แต่ก็สามารถก่อให้เกิดการตัดสินใจ และเห็นประโยชน์ที่เป็นส่วนรวมได้ แต่ถ้าไม่สามารถให้เกิดการดำเนินการแก่รัฐ ก็จะไปสู่สภาวะความล้มเหลวของรัฐ และหากออกมานอกเหนือจากรัฐสภา มาสู่การขัดแย้งนอกสภา และออกสู่ท้องถนน และเป็นการประท้วง ตัวอย่างเช่น บราซิล ที่ประธานาธิบดีชาอีร์ โบโซนาโร ทะเลาะกับผู้บริหารทั้งส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารระดับกระทรวง รวมถึงรัฐมนตรีสาธารณสุขก็มีการลาออกถึงสองคน รวมถึงความล้มเหลวของผู้นำของรัฐเช่น สหรัฐ ในการที่ไม่สนใจข้อมูลทางการแพทย์ และต่อต้านมาตรการล็อกดาวน์ และการเว้นระยะห่างทางสังคม ทำให้บราซิลเป็นประเทศอันดับสอง รองจากสหรัฐอเมริกาที่ติด COVID

ความมั่นคงทางอาหาร เป็นเรื่องของการจัดสรรให้มีอาหารให้เพียงพอแก่ความต้องการของประชากรในประเทศ รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มในการส่งออกสินค้าอาหารเพื่อเป็นทุนสำคัญแก่ประเทศ ในการซื้อและพัฒนาศักยภาพด้านอื่น ๆ ความมั่นคงทางอาหารนี้อาจนำไปสู่ความมั่นคงทางพลังงานด้วย เพราะพืชหลายชนิดเป็นได้ทั้งพืชอาหารและพลังงาน รวมถึงพืชบางชนิดก็สามารถเป็นพืชพลังงานได้ ในวิกฤติ COVID ก็มีหลายประเทศที่ถูกซ้ำเติมด้วยปัญหาด้านอาหาร

ความมั่นคงทางด้านพลังงาน เป็นเรื่องของการหาทรัพยากรและพลังงานให้เพียงพอในประเทศ รวมถึงการพัฒนาพลังงานทางเลือก เพื่อลดต้นทุน และช่วยลดสิ่งแวดล้อม รวมถึงการใช้พลังงานอย่างเห็นคุณค่า มีประสิทธิภาพ เพื่อลดต้นทุนของพลังงานภายในประเทศ ซึ่งอาจจะสัมพันธ์กับพลังงานจากฟอสซิล พลังงานจากพืช พลังงานธรรมชาติ เช่น ลม แสงแดด ฯ ซึ่งจากธรรมชาตินี้จะได้ประมาณ 25 % ของพลังงาน แต่พลังงานที่สำคัญอีกประการคือ นิวเคลียร์ แต่ก็มีความเสี่ยงจากผลกระทบค่อนข้างมาก เช่น เซอโนบิล และเซนได รวมทั้งการกำจัดกากปฏิกรณ์กัมมันตรังสี

ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เป็นการมองถึงความเป็นอยู่ของประชาชน ทางด้านการสร้างความมั่นคงในครอบครัว ในการสร้างรายได้ รวมไปถึงการดูแลสิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญทางเศรษฐกิจ เช่น การเกษตร การประมง การอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ธุรกิจบริการ และการเงิน ฯ ซึ่งจากวิกฤตินี้จะส่งผลกระทบต่อด้านหนี้สาธารณะของแต่ละประเทศทั่วโลกเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในประเทศไทยก็จะมีหนี้สาธารณะเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 10 % นอกจากนี้จะเผชิญกับสภาวะดอกเบี้ยต่ำ อีกอย่างน้อย 1-2 ปี และหลังจากนั้นก็เตรียมเผชิญกับสภาวะเงินเฟ้อ จากการที่อัดฉีดเงินเข้ามาในระบบอย่างมาก รวมถึงการที่ผู้ผลิตจำนวนหนึ่งที่จะต้องหายไปจากตลาด ทำให้ราคาสินค้าและบริการจะมีราคาสูงขึ้น

ความมั่นคงของมนุษย์ หรือทางสังคม เป็นการมองความมั่นคงของมนุษย์ ตั้งแต่จากครรภ์มารดาสู่เชิงตะกอน รวมถึงความมั่นคงของทายาทของพวกเขา ในด้านการพัฒนาศักยภาพการเป็นมนุษย์ ความจำเป็นพื้นฐานของมนุษย์ เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัย การเข้าใจสังคม และโลกผ่านการศึกษา การส่งต่อทางวัฒนธรรม การป้องกันการค้ามนุษย์ และลดสิ่งที่ทำลายความมั่นคงของมนุษย์ เช่น ยาเสพติด รวมถึงการกินเหล้าไปในบางเรื่องที่เป็นทางเสื่อมของสังคม เช่น กามารมณ์ การเที่ยวเล่น การดื่มแอลกอฮอล์ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีส่วนดีบ้างในปริมาณที่ไม่มากเกินไป

ความมั่นคงทางสุขภาพ เรื่องนี้ไม่เคยมีการเห็นและการนึกถึง จนกระทั่งเกิดโรค COVID 19 ความมั่นคงนี้กลายเป็นเรื่องใหญ่ และบั่นทอนเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ และพิสูจน์ความสามารถของรัฐในการดูแล แก้ปัญหาต่าง ๆ ความมั่นคงทางสุขภาพ มิใช่เฉพาะเวลาที่เรามองอยู่กับภัยโรคระบาด แต่จะต้องมองถึงการดูแลสุขภาพของประชาชน ซึ่งเป็นการดูแลให้ทุกคนสามารถเข้าถึงบริการทางสาธารณสุข และการป้องกันโรคที่เป็นปัจจัยที่บั่นทอนสุขภาพของประชาชน รวมถึงการจัดการความเครียดของประชาชนในระหว่างที่เกิดวิกฤติ ไม่ว่าจะเป็นโรคระบาด หรือ ความเครียดจากสภาวะการขาดแคลนอาหาร ฯ

ความมั่นคงทางสิ่งแวดล้อม การดูแลสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องของการดูแลน้ำ การลดมลภาวะทางอากาศ ทางน้ำ ในดินที่เกิดจากการที่มนุษย์สร้างปฏิภูลหรือของเสียมากเกินไป การอนุรักษ์พันธุ์พืชและสัตว์ให้เกิดความหลากหลาย

ทางชีวภาพ การลดภัยจากธรรมชาติ ซึ่งจาก COVID ก็จะมีเรื่องของกาโรคดูแลและกำจัดขยะพลาสติกที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก รวมถึงขยะติดเชื้อจากโรงพยาบาล และหน้ากากอนามัย ฯ

ความมั่นคงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นเรื่องของการสร้างความเท่าเทียมทางด้านเทคโนโลยี เพราะโลกทุกวันนี้ใครที่เป็นผู้นำทางด้านเทคโนโลยี จะมีโอกาสในการเป็นผู้นำของโลก และมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและการทหารต่อไปอีกด้วย และจากวิกฤตินี้ การพัฒนาวัคซีน และยาที่ใช้ในการรักษาเป็นประเด็นสำคัญ และการเตรียมการกับการระบาดอื่น ๆ ของโรค รวมถึงการตอบสนองต่อเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดระยะห่างทางสังคม เช่น การทำงานที่บ้าน การใช้สื่อ online ฯ

การบริหารจัดการของรัฐ ในการสร้างความสมดุลระหว่างความมั่นคงทางด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ และการเมืองเป็นเรื่องสำคัญของรัฐบาลไทยในขณะนี้ แต่ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือการอยู่รอดของประชาชนส่วนหนึ่งทั้งทางด้านครัวเรือน และธุรกิจของตนเอง อาจจะเป็นสิ่งสำคัญกว่า ความมั่นคงทางด้านสุขภาพ สอดคล้องกับการประเมินของธนาคารแห่งประเทศไทยที่คาดว่าเศรษฐกิจไทยจะหดตัว 5.3 % เมื่อเทียบกับปีก่อน คาดว่านักท่องเที่ยวจากต่างชาติจะหดตัวราว 60 % การส่งออกจะติดลบ 8.8 % อัตราเงินเฟ้อจะติดลบ 1 % คาดว่าจะมีการตกงาน 6.5-7 ล้านคน ดัชนีราคาผู้บริโภคลดลง 2.99 % ในเดือนเมษายน เทียบกับปีก่อน เช่นเดียวกับดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภคปรับลดลง 4.3 เทียบกับเดือนก่อน การเปิดเข้าสู่ภาวะปกติ หรือการยกเลิกภาวะฉุกเฉินเร็วเท่าไร ก็จะช่วยให้อากาศธุรกิจกลับฟื้นมาได้เร็วขึ้น

สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการจ้างงานของคนไทยส่วนใหญ่ การช่วยเหลือธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยให้เศรษฐกิจระดับครัวเรือนของคนทำงานส่วนใหญ่อยู่ได้ การช่วยเหลือภาคการท่องเที่ยว อาจจะเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการที่นักท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก ส่งผลโดยตรงต่อธุรกิจโรงแรมและทางอ้อมกับอีกหลายธุรกิจ เช่น การเดินทาง ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก ร้านนวดและสปา ตลาดและที่ท่องเที่ยวอื่น ๆ รวมถึงบริษัทท่องเที่ยว การยกเลิกเคอร์ฟิว และเปิดให้การท่องเที่ยวใกล้เคียงปกติจะช่วยให้การอยู่รอดของธุรกิจนี้ ซึ่งถ้าธุรกิจเหล่านี้ต้องมีการปิดไป จะทำให้รายได้ครัวเรือนถูกกระเทือนไม่ต่ำกว่า 3 ล้านครัวเรือน

การดูแลภาคเกษตร ซึ่งเป็นพื้นฐานเดิมของไทย ซึ่งจากการที่ราคาน้ำมันลดลง ทำให้ราคาสินค้าเกษตรลดลงตาม รวมทั้งภาวะภัยแล้ง ทำให้ผลผลิตตกต่ำตามไปด้วย รวมถึงการส่งออกที่ลดลง ทำให้สินค้าตกค้างในประเทศ นอกจากนี้ยังมีอีกหลายภาคส่วนที่ต้องการความช่วยเหลือจากรัฐ และประชาชนด้วยกัน ในการบริโภคสินค้าไทย ท่องเที่ยวไทย และการมองปัญหาและแนวทางแก้ไขร่วมกันอีกมาก